

A ג"ד

Intro

Today we will Be"H learn פ"ב of קמא דף פא
Some of the topics we will learn about today include:

תקנות עזרא

The ten enactments instituted by Ezra regarding various issues, including:

קריאת התורה, reading from the Torah Shabbos at Minchah, Mondays and Thursdays;

חציצה, something interposed between a person and the waters of a מקוה; and

בעלי קרויין, the טומאה of someone who experiences a seminal emission.

ירושלים

Ten Halachos unique to Yerushalayim regarding various issues, including:

בתי ערי חומה

A house in a walled city can only be redeemed for one year following a sale, after which the sale is final, while a house in an open city may be redeemed at any time, and it reverts to the original owner at יובל.

עגלה ערופה

The city nearest to an unidentified corpse must bring a calf and decapitate it, to absolve them of any possible involvement with the murder.

עיר הנדחת

A city where the majority of its inhabitants served עבודה זרה is destroyed.

Many of these Halachos are because

ירושלים לא נחלקה לשבטים

Yerushalayim was not divided together with the rest of Eretz Yisroel, and so is not privately owned.

B The Gemara also discusses

מגדל חזירים

The prohibition to raise swine, and

חכמה יונית

Whether it is permitted to learn the common Greek language or the Greek wisdom used by the nobility;

A

תקנות עזרא

ירושלים

ירושלים
לא נחלקה
לשבטים

B

מגדל חזירים

חכמה יונית

1 So let's review...

The Gemara lists and explains
עשר תקנות תיקן עזרא
Ten enactments instituted by עזרא הסופר

1.
שקורין במנחה בשבת
מפני יושבי קרנות
Ezra instituted another Torah reading during Minchah on Shabbos, so that storekeepers who could not attend during the week would hear קריאת התורה an additional time.

2.
וקורין בשני ובחמישי
And he instituted that the Torah be read on Mondays and Thursdays.

Although this custom began earlier, as the Pasuk says
וילכו שלשת ימים במדבר ולא מצאו מים
אין מים אלא תורה
Klal Yisroel went three days without water, meaning without learning Torah, and this depleted their strength; whereupon
עמדו נביאים שביניהם
ותיקנו להם שיהו קורין בשבת
The נביאים of that time instituted that they should read from the Torah every Shabbos;
ומפסיקין באחד בשבת וקורין בשני
ומפסיקין שלישי ורביעי וקורין בחמישי
ומפסיקין ערב שבת
And also on Mondays and Thursdays,
כדי שלא ילינו ג' ימים בלא תורה
So that three days would not pass without Torah study?

1

עשר תקנות תיקן עזרא

1

שקורין במנחה בשבת מפני יושבי קרנות

Ezra instituted another Torah reading during Minchah on Shabbos, so that storekeepers who could not attend during the week would hear קריאת התורה an additional time.

2

וקורין בשני ובחמישי

And he instituted that the Torah be read on Mondays and Thursdays.

?

Although this custom began earlier, as the Pasuk says
וילכו שלשת ימים במדבר ולא מצאו מים
אין מים אלא תורה

Klal Yisroel went three days without water, meaning without learning Torah, and this depleted their strength; whereupon

עמדו נביאים שביניהם

ותיקנו להם שיהו קורין בשבת

The נביאים of that time instituted that they should read from the Torah every Shabbos;

ומפסיקין באחד בשבת וקורין בשני
ומפסיקין שלישי ורביעי וקורין בחמישי
ומפסיקין ערב שבת

And also on Mondays and Thursdays,

כדי שלא ילינו ג' ימים בלא תורה


So that three days would not pass without Torah study.

2 The Gemara answers
 מעיקרא תקנו חד גברא תלתא פסוקי
 אי נמי תלתא גברי תלתא פסוקי
 כנגד כהנים ליום וישראלים
 The נביאים instituted that one person, or three people,
 should read three Pesukim, corresponding to the three
 classes of Yidden.
 אתא הוא תיקן תלתא גברי ועשרה פסוקי
 כנגד עשרה בטלנין
 Ezra instituted that three people should read a total of at
 least 10 Pesukim, corresponding to the ten men who were
 supported by the community to be available in the בית
 הכנסת for Minyan and communal needs.

3.
 ודין בשני ובחמישי
 דשכיחי דאתו למקרא בסיפרא
 בית דין should convene on Mondays and Thursdays, when
 people would come to the cities to hear התורה בקריאת.

3 4.
 ומכבסים בחמישי בשבת
 משום כבוד שבת
 Clothing should be washed on Thursday in honor of
 Shabbos.

5.
 ואוכלין שום בערב שבת
 משום עונה
 Men should eat garlic on Erev Shabbos, as the Pasuk says
 אשר פריו יתן בעתו
 זה המשמש מטתו מע"ש לע"ש
 Friday night is the proper time for חכמים to engage
 in marital relations, and
 שום מרבה זרע
 One of the properties of garlic is that it increases the
 semen.

2 
**מעיקרא תקנו חד גברא תלתא פסוקי
 אי נמי תלתא גברי תלתא פסוקי
 כנגד כהנים ליום וישראלים**
 The נביאים instituted that one person, or three people,
 should read three Pesukim,
 corresponding to the three classes of Yidden.

**אתא הוא
 תיקן תלתא גברי ועשרה פסוקי
 כנגד עשרה בטלנין**
 Ezra instituted that three people
 should read a total of at least 10 Pesukim,
 corresponding to the ten men who were supported by
 the community to be available in the בית הכנסת
 for Minyan and communal needs.

3
**דין בשני ובחמישי
 דשכיחי דאתו למקרא בסיפרא**
 בית דין should convene on Mondays and Thursdays,
 when people would come to the cities
 to hear התורה בקריאת.

3 
**מכבסים בחמישי בשבת
 משום כבוד שבת**
 Clothing should be washed on Thursday
 in honor of Shabbos

5
**אוכלין שום בערב שבת
 משום עונה**
 Men should eat garlic on Erev Shabbos,
 as the Pasuk says
אשר פריו יתן בעתו
 זה המשמש מטתו מע"ש לע"ש
 Friday night is the proper time for חכמים
 to engage in marital relations, and
 שום מרבה זרע

4

6. ושתהא אשה משכמת ואופה כדי שתהא פת מצויה לעניים
Women should rise early to bake, in order to have bread available for when the poor make their rounds.

7. ושתהא אשה חוגרת בסינר משום צניעותא
Women should wear undergarments in the interest of modesty.

5

8. ושתהא אשה חופפת וטובלת
Women should comb their hair before immersing in the mikva.

The Gemara asks;
דאורייתא היא
This is a Biblical requirement?
As the Pasuk states
ורחץ את בשרו במים
שלא יהא דבר חוצץ בין בשרו למים
There may not be any separation between the body and the water during immersion; and we expound
את בשרו את הטפל לבשרו
ומאי ניהו שער
The hair, as well, must be totally immersed.

The Gemara answers however, that the Torah only requires
לעינוי
דלמא מיקטר
א"נ מאסור מידי
משום חציצה
To check that the hair is not knotted or dirty;
ואתא איהו תיקן חפיפה
And Ezra added combing the hair to be certain that there is
חציצה no.

4

6
**שתהא אשה משכמת ואופה
כדי שתהא פת מצויה לעניים**
Women should rise early to bake,
in order to have bread available
for when the poor make their rounds.

7
**שתהא אשה חוגרת בסינר
משום צניעותא**
Women should wear undergarments
in the interest of modesty.

5

8
ושתהא אשה חופפת וטובלת
Women should comb their hair
before immersing in the mikva.

?
דאורייתא היא
This is a Biblical requirement?
As the Pasuk states
ורחץ את בשרו במים
לא יבא דבר חוצץ בין בשרו למים
There may not be any separation between the body
and the water during immersion; and we expound
את בשרו את הטפל לבשרו
ומאי ניהו שער
The hair, as well, must be totally immersed.

✓
The Torah only requires
**לעינוי – דלמא מיקטר
א"נ מאסור מידי – משום חציצה**
To check that the hair is not knotted or dirty;
ואתא איהו תיקן חפיפה
And Ezra added combing the hair to be certain that there
is חציצה no.

6

9.
 ושיהו רוכלין מחזירין בעיירות
 משום תכשיטי נשים
 כדי שלא יתגנו על בעליהם
 Peddlers should circulate in all towns to sell perfumes, so
 that women could make themselves attractive to their
 husbands.

10.
 ותיקן טבילה לבעלי קריין
 One who experiences a seminal emission must immerse
 in the מקוה.

Here too, the Gemara asks;

דאורייתא היא
 As the Pasuk states

ואיש כי תצא ממנו שכבת זרע
 ורחץ את בשרו במים

And the Gemara answers;

דאורייתא הוא
 לתרומה וקדשים

לתרומה וקדשים
 one must only purify himself before eating the תורה

ואתא הוא תיקן אפילו לדברי תורה

However, Ezra instituted that he must immerse before
 engaging in Torah study.

=====

6

9

**שיהו רוכלין מחזירין בעיירות
 משום תכשיטי נשים
 כדי שלא יתגנו על בעליהם**

*Peddlers should circulate in all towns to sell perfumes,
 so that women could make themselves attractive
 to their husbands.*

10

ותיקן טבילה לבעלי קריין
*One who experiences a seminal emission
 must immerse in the מקוה.*

?

דאורייתא היא
As the Pasuk states

**ואיש כי תצא ממנו שכבת זרע
 ורחץ את בשרו במים**

✓

דאורייתא הוא – לתרומה וקדשים
*one must only purify himself
 before eating תרומה וקדשים.*

אתא הוא תיקן אפילו לדברי תורה
*However, Ezra instituted that he must immerse
 before engaging in Torah study.*

7 The Gemara now presents another list of ten items:

עשרה דברים נאמרו בירושלים
There are ten Halachos unique to Yerushalayim:

1.
אין הבית חלוט בה

Generally, one who sells a house in a walled city can only redeem it for one year, after which the sale becomes final. However, Yerushalayim has the Halachah of an open city, and the house may be redeemed at any time, and if not redeemed, it reverts to the original owner at יוכל.

The Halachos of ערי חומה do not apply to Yerushalayim, because the Pasuk says

וקם הבית אשר לו חומה לצמיתות לקונה אותו לדורותיו

And

לא נתחלקה ירושלים לשבטים

Houses in Yerushalayim are not privately owned.

7 עשרה דברים נאמרו בירושלים

1

אין הבית חלוט בה

Generally, one who sells a house in a walled city can only redeem it for one year, after which the sale becomes final.

However, Yerushalayim has the Halachah of an open city, and the house may be redeemed at any time, and if not redeemed, it reverts to the original owner at יוכל.

The Halachos of ערי חומה do not apply to Yerushalayim, because the Pasuk says

וקם הבית אשר לו חומה לצמיתות לקונה אותו לדורותיו

And

לא נתחלקה ירושלים לשבטים

Houses in Yerushalayim are not privately owned.

8

2.
אינה מביאה עגלה ערופה

If an unidentified corpse is found near Yerushalayim, its elders do not perform the ritual of ערופה, because the Pasuk says

כי ימצא חלל באדמה אשר ה' אלקיך נותן לך לרשתה

And

ירושלים לא נתחלקה לשבטים

Yerushalayim is not privately owned.

8

2

אינה מביאה עגלה ערופה

If an unidentified corpse is found near Yerushalayim, its elders do not perform the ritual of ערופה, because the Pasuk says

כי ימצא חלל בארמה אשר ה' אלקיך נותן לך לרשתה

And

ירושלים לא נתחלקה לשבטים

Yerushalayim is not privately owned.

8

3.
אינה נעשית עיר הנדחת

If the majority of the inhabitants of Yerushalayim worship זרה עבודה, the city is not destroyed in the manner of other cities which are condemned as an הנדחת, because the Pasuk says

כי תשמע באחת עריך

In one of your cities

And

ירושלים לא נתחלקה לשבטים

8

3

אינה נעשית עיר הנדחת

If the majority of the inhabitants of Yerushalayim worship זרה עבודה, the city is not destroyed in the manner of other cities which are condemned as an הנדחת, because the Pasuk says

כי תשמע באחת עריך

In one of your cities

And

ירושלים לא נתחלקה לשבטים

9

4. אינה מטמאה בנגעים
 Its homes do not become טמא through נגעי בתים, because
 the Pasuk says
 ונתתי נגע צרעת בבית ארץ אחוזתכם
 And
 ירושלים לא נתחלקה לשבטים

5. אין מוציאין בה זיזין וגזוזטראות
 It is forbidden to extend beams and balconies over the
 streets,
 מפני אהל הטומאה
 To minimize the possibility of spreading טומאה in
 Yerushalayim, as such overhangs can transmit טומאה;
 ומשום דלא ליתזקו עולי רגלים
 And to avoid injuring the throngs of people who would
 come for Yom-Tov.

6. אין עושין בה אשפתות
 משום שקצים
 Garbage may not be piled in Yerushalayim, because the
 creatures that inhabit garbage dumps can transmit טומאה.

7. אין עושין בה כבשונות
 משום קוטרא
 It is forbidden to operate kilns in Yerushalayim to avoid
 the excessive smoke that would ruin the beauty of its
 walls.

9

4

אינה מטמאה בנגעים

*Its homes do not become טמא through נגעי בתים,
 because the Pasuk says*

וְנָתַתִּי נֶגַע צְרַעַת בְּבַיִת אֶרֶץ אֲחֻזַּתְכֶם

And

ירושלים לא נתחלקה לשבטים

5

אין מוציאין בה זיזין וגזוזטראות

*It is forbidden to extend beams and balconies
 over the streets,*

מפני אהל הטומאה

*To minimize spreading טומאה in Yerushalayim,
 as such overhangs can transmit טומאה;*

ומשום דלא ליתזקו עולי רגלים

*And to avoid injuring the throngs of people who would
 come for Yom-Tov.*

6

אין עושין בה אשפתות משום שקצים

*Garbage may not be piled in Yerushalayim,
 because the creatures that inhabit garbage dumps
 can transmit טומאה.*

7

אין עושין בה כבשונות משום קוטרא

*It is forbidden to operate kilns in Yerushalayim
 to avoid the excessive smoke
 that would ruin the beauty of its walls.*

10

8. אין עושין בה גנות ופרדסות
משום סירחא

It is forbidden to plant gardens and orchards within the city to avoid the unpleasant odor of fertilizer, with the exception of

גנות וורדין

שהיו מימות נביאים הראשונים

The rose garden planted by the early נביאים, which grew ingredients needed for the incense.

9. אין מגדלים בה תרנגולין
משום קדשים

It is forbidden to raise chickens in the city, because they usually scrounge among the garbage and spread rodents which can transmit טומאה.

10. אין מלינין בה את המת

Corpses may not be kept in Yerushalayim overnight, and the Gemara says

גמרא

As Rashi explains

מסורת היא בידינו ואין טעם לדבר

It is an accepted tradition whose reason is unknown.

=====

10

8

אין עושין בה גנות ופרדסות משום סירחא

It is forbidden to plant gardens and orchards in the city to avoid the unpleasant odor of fertilizer, with the exception of

גנות וורדין

שהיו מימות נביאים הראשונים

The rose garden planted by the early נביאים, which grew ingredients needed for the incense.

9

אין מגדלים בה תרנגולין משום קדשים

It is forbidden to raise chickens in the city, because they usually scrounge among the garbage and spread rodents which can transmit טומאה.

10

אין מלינין בה את המת

Corpses may not be kept in Yerushalayim overnight, and the Gemara says

גמרא

As Rashi explains

מסורת היא בידינו ואין טעם לדבר

It is an accepted tradition whose reason is unknown.

11 The Gemara now returns to explain the Mishnah on דף ע"ט:
 אין מגדלין חזירים בכל מקום
 It is forbidden to raise swine in any place.

The Gemara explains the historical basis for this decree:
 כשצרו בית חשמונאי זה על זה
 During the wars between the different factions of the royal family of חשמונאים, Yerushalayim was besieged, but קרבנות were allowed in, until זקן אחד שהיה מכיר בחכמה יונית
 An elderly man who was fluent in the Greek wisdom advised them to stop the קרבנות. And so העלו להם חזיר
 ונעדעזעה ארץ ישראל
 They sent a swine in place of a sheep, and the entire Eretz Yisroel trembled.
 At that time it was decreed ארור האיש שיגדל חזירים
 Cursed is the person who raises swine.
 וארור אדם שלימד את בנו חכמת יונית
 And cursed is the man who teaches his son the Greek wisdom.

11 אין מגדלין חזירים בכל מקום
 כשצרו בית חשמונאי זה על זה
 During the wars between the royal family of חשמונאים, Yerushalayim was besieged, but קרבנות were allowed in, until זקן אחד שהיה מכיר בחכמה יונית
 An elderly man who was fluent in the Greek wisdom advised them to stop the קרבנות. And so העלו להם חזיר
 ונעדעזעה ארץ ישראל
 They sent a swine in place of a sheep, and the entire Eretz Yisroel trembled.
 At that time it was decreed ארור האיש שיגדל חזירים
 Cursed is the person who raises swine.
 וארור אדם שלימד את בנו חכמת יונית
 And cursed is he who teaches his son the Greek wisdom.

12 Nevertheless, רבי said בארץ ישראל
 או לשון הקדש או לשון יונית
 In Eretz Yisroel one should speak either לשון הקודש or Greek, which is a לשון צה, a pure language, because לשון יוני לחוד
 חכמת יונית לחוד
 The common Greek language may be spoken, but the Greek wisdom, which, as Rashi explains, בני פלטיין הקרובים למלכות מספרין בה
 Is used exclusively by the nobility, is forbidden.

However, the Gemara cites an exception:
 של בית רבן גמליאל
 התירו להם לספר בחכמת יונית
 מפני שקרובים למלכות
 The members of the household of the Nasi רבן גמליאל were taught חכמה יונית because they had communal dealings with the nobility.

12 Nevertheless, רבי said בארץ ישראל
 או לשון הקדש או לשון יונית
 In Eretz Yisroel one should speak either לשון הקודש or Greek, which is a לשון צה, because לשון יוני לחוד - חכמת יונית לחוד
 The common Greek language may be spoken, but the Greek wisdom, which, as Rashi explains, בני פלטיין הקרובים למלכות מספרין בה
 Is used exclusively by the nobility, is forbidden.

However, the Gemara cites an exception:
 של בית רבן גמליאל
 התירו להם לספר בחכמת יונית
 מפני שקרובים למלכות
 The members of the household of the Nasi רבן גמליאל were taught חכמה יונית because they had communal dealings with the nobility.